Dinsdag, 17 November 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3756

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Japanse Armada verpletterd.

U.S.A.-Vloot wint in grootste zeeslag van de moderne tijd.

30 Jap-schepen vernield of beschadigd.

MacArthur leidt thans campagne op Nieuw Guinea.

EEN BESLISSENDE SLAG.

De Japanse en Noordamerikaanse oorlogsschepen waren gewikkeld in een slag van manoeuvres, terwijl de Japanners pogingen deden de posities in het gebied van Guadalcanal en Tulagi in de Salomonseilanden te heroveren.

In Washington ontbraken officiële bijzonderheden, doch de Duitse radio deelde in een bericht uit Tokio, dat de slag „een beslissende invloed zal hebben op de gehele oorlogssituatie." J. Macin, de Australische Minister van Marine, zeide in Melbourne, dat de uitslag zou kunnen vaststellen of Australië zal worden geïnvadeerd of niet (Washington, (AP) 16.11).

GROTE OVERWINNING VAN DE U.S.A.-VLOOT.

Spoed! Washington — De Noordamerikaanse Marine heeft een Japanse vloot bij de Salomonseilanden verpletterd.

Spoed — **De Marine maakte bekend, dat een verpletterende overwinning behaald is op de Japanners in de Salomonseilanden waarbij 23 vijandelijke schepen vernietigd werden en 7 schepen beschadigd in het grootste gevecht van de oorlog.**

De overwinning op de Japanse vloot, welke erop uit was de Zuidelijke Salomonseilanden te heroveren, werd behaald met verlies van 2 lichte kruisers en 6 torpedojagers. **Deze zijn de enige Noordamerikaanse vlooteenheden, die in de strijd tot zinken werden gebracht.**

Als volgt luidt het communiqué No. 194, dat door de Marine in Washington werd uitgegeven: Hier volgt een resumé van de gebeurtenissen, die de laatste dagen hebben plaats gevonden in het gebied van de Salomonseilanden. Dit resumé is gebaseerd op de eerste berichten uit het gevechtsgebied en noodzakelijkerwijs onvolledig.

Luchtverkenningen gedurende de eerste dagen van deze maand onthulden dat een grote concentratie van Japanse transport- en vrachtschepen en gevechts-eenheden van de vijandelijke vloot, plaats had in het gebied van de Salomonseilanden. Een aantal van deze door den vijand om onze stellingen in het gebied van Guadalcanal en Tulagi in de Zuidoostelijke groep van de Salomonseilanden te heroveren werden gegeven en op 10 November werd het duidelijk, dat een expeditie op touw gezet werd.

De Japanse vlooteenheden naderden de Zuidoostelijke Salomonseilanden uit het Noorden, terwijl andere afdelingen, bestaande uit een groot aantal transportschepen, zich in Zuidoostelijke richting voortbewogen in de richting van Guadalcanal vanuit Rabaul en Buin waar de Expeditie-strijdkrachten zich hadden verzameld.

De vliegtuigen van Generaal MacArthur waren een grote steun voor de vlootstrijdkrachten, zowel vóór als tijdens de vlootgevechten. Bommenwerpers van het leger deden herhaalde geslaagde aanvallen op eenheden van de Japanse invasie-vloot te Rabaul en Buin. (De aanvallen werden bekend gemaakt door het Hoofdkwartier van de Verenigde Landen in Australië.)

Het speerpunt van de Japanse aanval was een strijdmacht, samengesteld uit 2 slagschepen van de Kongo-klasse, een aantal andere schepen, naar verluid 2 zware kruisers, 4 lichte kruisers en 10 torpedojagers.

Deze afdeling bereikte het gebied van Gaudalcanal kort na middernacht in de ochtend van 13 November met de bedoeling onze kust-stellingen te bombarderen voordat een grootscheepse landing zou worden uitgevoerd van een grote groep transportschepen, die was waargenomen in het gebied van Buin en Shortland.

Deze Japanse bombardementsvloot was gevormd in drie groepen. Terwijl zij het bombardementsgebied naderden, werden zij bestreden door eenheden van onze vloot en een slag ontstond, welke werd geleverd op korte afstand. In dit gevecht was het, dat Daniel J. Callanghan, Vice-Admiraal van de Noordamerikaanse Marine, werd gedood. Gedurende dit verwoede nachtelijke gevecht leken de Japanners verward en tijdens het laatste gedeelte van de slag vuurden twee of drie Japanse groepen op elkaar. Kort daarna hield het vijandelijke vuren op en de Japanners trokken zich in Noordelijke richting uit de slag terug.

Op de dag van 13 November deden Noordamerikaanse vliegtuigen aanvallen op de beschadigde Japanse schepen, die in het gebied overbleven. In de late namiddag zette een grote formatie van tenminste 12 transportschepen onder een zwaar vloot-escorte koers naar Guadalcanal, komende uit de richting van Bougainville.

Voorafgaande aan de voorgestelde landing bombardeerde een vijandelijke vlootmacht onze stellingen op Guadalcanal kort na middernacht in de ochtend van 14 November. Later op de morgen — bij het naderen van Guadalcanal door de groep van transportschepen — werd deze hevig getroffen door onze luchtstrijdkrachten en op zijn minst 8 van de transportschepen werden tot zinken gebracht. De overgebleven transportschepen voeren verder in de richting van Guadalcanal.

In de nacht van 14 op 15 November bestreden Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten wederom de Japanse vlooteenheden in het gebied van Guadalcanal. Biezonderheden van dit gevecht zijn nog niet ontvangen.

Op de morgen van 15 November werden 4 vijandelijke vrachtschepen aan de grond gevonden bij Tassafaronga op ongeveer 12 kilometer ten Westen van onze stellingen op Guadalcanal. Deze schepen werden vanuit de lucht aangevallen, alsmede door de artillerie en vlootkanonnen en vernietigd.

Op de morgen van 15 November rapporteerden onze patrouille-vliegtuigen, dat de Japanse strijdkrachten zich in Noordelijke richting terugtrokken en geen berichten omtrent enige verdere actie werden ontvangen.

Tijdens de gevechten, die hierboven beschreven werden, leden de Japanners de volgende verliezen: 1 slagschip werd tot zinken gebracht. 3 Zware kruisers werden tot zinken gebracht. 2 Lichte kruisers werden tot zinken gebracht. 5 Torpedojagers werden tot zinken gebracht. 8 Transportschepen werden tot zinken gebracht. 1 Slagschip werd beschadigd. 6 Torpedojagers werden beschadigd. 4 Vrachtschepen werden vernietigd.

2 Lichte kruisers en 6 torpedojagers zijn de enige Noordamerikaanse vlooteenheden, welke tot zinken kwamen in de gevechten, die werden geleverd op 13, 14 en 15 November. De naaste bloedverwanten van de slachtoffers zullen per telegram in kennis worden gesteld ogenblikkelijk bij ontvangst van nadere inlichtingen" (Washington, (AP) 16.11).

DE OVERWINNING OP DE JAPANNERS.

John H. Wiggins seint uit Washington:

De Noordamerikaanse Marine beheerste de wateren van de Salomonseilanden na een machtige Japanse Armada te hebben gekraakt in een epische strijd, welke mogelijk de rug van de vijandelijke vloot gebroken heeft.

In een verwoed conflict van drie dagen waarbij de gehavende overblijfselen van de vijandelijke vloot een goed heenkomen moesten zoeken, werden 23 Nipponese schepen tot zinken gebracht en 7 beschadigd. Mogelijk verloren tussen de 20.000 en 40.000 Japanse manschappen het leven in de zuiging van de zinkende transportschepen.

De eerste biezonderheden van de slag, welke woedde van 13 tot 15 November, werden gisteravond door de Marine vrijgegeven.

Verdere berichten zouden de ontzagelijke verliezen van vijandelijke schepen nog kunnen opvoeren, maar reeds wordt de overwinning officieus door marine-officieren genoemd als de grootste van de oorlog tot nu toe en misschien van de moderne tijd.

Onvolledige gegevens noemden de vernietiging van 1 Japans slagschip, 3 zware kruisers, 2 lichte kruisers, 5 torpedojagers, 8 volgeladen transportschepen en 4 vrachtschepen. De Noordamerikaanse verliezen werden opgegeven als 2 lichte kruisers en 6 torpedojagers.

Alzo melden de archieven van de Associated Press, dat in 11 maanden oorlog 365 Japanse schepen in de Stille Oceaan naar de bodem gezonden **werden tegen 84 Noordamerikaanse** schepen, met inbegrip van die te Pearl Harbor.

Een groot deel van het lopende zeegevecht werd geleverd op korte afstand in de duisternis. Zo verwoed was de strijd op zeker ogenblik, dat 2 of 3 van de grote Japanse groepen, welke samenkwamen voor de aanval op het begeerde Guadalcanal, dat zij „verward" schenen en „op elkander vuurden".

Admiraal Chester Nimitz, Commandant van de vloot in de Stille Oceaan, verklaarde gisterenavond te Pearl Harbor, dat volgens zijn mening de Japanners „alles hadden meegebracht".

Hieraan voegde hij toe: „Als resultaat daarvan zijn alle vijandelijke strijdkrachten vernietigd of teruggedreven en een grote overwinning is behaald door onze dappere strijdkrachten".

Hoewel slagschepen aan de strijd deelnamen brachten de Japanners geen vliegdekschepen mee. Nimitz gaf uitdrukking aan zijn mening, dat de Japanners geen vliegdekschepen meer over hadden of die niet wilden risqueren. Er werd niet gezegd of Noordamerikaanse vliegdekschepen aan de strijd deelnamen.

De zeeslag eindigde op de morgen van 15 November toen Noordamerikaanse patrouille-vliegtuigen de Japanse vloot in Noordelijke richting zagen wegzinken.

Zij verscheen niet meer.

„Er is niets mee te vergelijken in Wereldoorlog I of de Spaans-Amerikaanse oorlog" merkte Nimitz op omtrent de overwinning waaraan duikboten en motor-torpedoboten hadden bijgedragen. „Ik weet, dat ik bloed zou zweten als ik een dergelijk verlies zou moeten uitleggen" voegde de Admiraal daaraan toe in antwoord op een vraag betreffende de waarschijnlijke houding van de Japanse Commandanten over de Nipponese nederlaag. Ongeacht wat de vijandelijke officieren dachten, beweerde een zegsman van het land der opgaande zon in korte-golf-uitzendingen, dat de Noordamerikaanse vloot weer was vernietigd.

De cijfers zoals zij door de Noordamerikaanse Marine werden weergegeven, tonen aan, dat het conflict om de Salomonseilanden tot resultaat heeft gehad, dat 35 Japanse schepen werden vernietigd, 5 andere mogelijk tot zinken kwamen en 71 werden beschadigd. De Noordamerikaanse verliezen werden opgegeven als 24 schepen, die tot zinken kwamen en op zijn minst 5, die beschadigd werden.

De Marine deelde mede, dat MacArthurs vliegtuigen „grote steun" boden in de overwinning. Zijn bommenwerpers bestookten herhaaldelijk de Japanse invasie-vloot.

Intussen nam de Commandant van de Geallieerde strijdkrachten in Australië persoonlijk de leiding op zich van de campagne om den vijand uit Nieuw Guinea te verdrijven. MacArthurs Hoofdkwartier meldde heden (Australische tijd), dat de Geallieerde strijdkrachten snel de Japanse basis te Buna naderen (Washington, (AP) 17.11).

Het nieuws van vandaag.

Als tegenhanger van de Geallieerde overwinning in Noord-Afrika heeft de Noordamerikaanse vloot in de Stille Zuidzee een omvangrijke overwinning behaald op de Japanners, die waarschijnlijk van even grote invloed zal zijn op de oorlog tegen Japan als de Afrikaanse overwinning zal zijn op de oorlog tegen Duitsland.

Een reusachtige Japanse Armada, bestaande uit tientallen oorlogs-, transport- en vrachtschepen, deed een grootse poging om de posities op de Salomonseilanden te heroveren waar de Noordamerikaanse troepen zich genesteld hebben.

Maar de poging liep uit op het grootste fiasco, dat Japan tot nu toe geleden heeft. 23 Schepen van Nippon werden naar de bodem gejaagd en 7 andere werden beschadigd in de grootste zeeslag van de moderne tijd. Onder de Japanse schepen, welke tot zinken werden gebracht behoort ook een slagschip. Een ander slagschip werd beschadigd. Admiraal Chester Nimitz, Commandant van de U.S.A.-Vloot in de Stille Oceaan, deelde mede, dat de Japanners geen vliegdekschepen gebruikten, waarschijnlijk omdat zij er geen meer ter beschikking hebben of de overgebleven niet wensen te risqueren (blz. 1).

Op Nieuw Guinea heeft Generaal Douglas MacArthur persoonlijk de leiding op zich genomen om de Japanners te verdrijven. De Geallieerde troepen rukken in snel tempo op naar de Japanse kustbasis te Buna. Daar gaan de Japanners!

In Noord-Afrika is de situatie deze dagen iets minder helder. Gewoonlijk voorspelt dit grote gebeurtenissen. Bekend is evenwel, dat de Noordamerikaanse en Britse troepen zich reeds in Tunis bevinden. Bekend is voorts, dat Generaal Montgomery de troepen van Rommel in Libye nog steeds achterna zit. Derna en Mekili zijn al door het 8ste leger bezet.

Niet bekend is welke tegenzet de Duitsers van plan zijn want voorlopig kunnen zij in Noord-Afrika slechts de opmars van de Geallieerden vertragen, doch niet tegenhouden (blz. 3).

Ook is niet bekend welke rol Darlan nu eigenlijk speelt en wat de Geallieerden eigenlijk van plan zijn. Onderhandelingen zijn nog steeds gaande „omtrent de ogenblikkelijke militaire situatie". Doch Generaal Charles de Gaulle schijnt er buiten te staan en wil er blijkbaar ook niets mee te maken hebben. Vreemd is, dat steeds meer Vichy-mensen in Frans Noord-Afrika opduiken. Nu waren het weer Pierre Etienne Flandin en Pierre Pucheu. Beiden hebben een post bekleed in de Pétain-Regering (blz. 1).

Flandin en Pucheu in Frans Noord-Afrika.

Onderhandelingen met Darlan worden voortgezet.

De Gaulle houdt zich afzijdig.

Britse troepen bezetten Derna en Mekili.

DUITSERS CONCENTREREN TROEPEN IN HELLAS.

FLANDIN EN PUCHEU IN NOORD-AFRIKA AANGEKOMEN.

Een bericht van het Britse agentschap „van de Franse grens" zeide, dat Pierre Etienne Flandin, de vroegere Franse Premier en later Minister van Buitenlandse Zaken in de Pétain-Regering, in Noord-Afrika is aangekomen. Het agentschap zeide, dat Pierre Pucheu, de Vichy-Minister van Binnenlandse Zaken, ook in Noord-Afrika is aangekomen (Londen, (AP) 16.11).

DE POSITIE VAN DARLAN.

E. C. Daniel seint uit Londen:

Een aantal Britse diplomatieke en politieke adviseurs bereikte **Frans Noord Afrika om de situatie te helpen** ophelderen, welke ontstond rond Admiraal Jean François Darlan. Darlan, die samenwerkt met de Noordamerikaanse militaire autoriteiten, die hem in Algiers vonden, maakte bekend, dat hij de Franse belangen in naam van Pétain overneemt. Hij benoemde ook Generaal Henri Honoré Giraud tot Leger-hoofd in Noord-Afrika.

Pétain verklaarde evenwel volgens de radio van Vichy, dat Darlan in strijd handelde met zijn orders door toe te staan, dat de Franse troepen zich tegen de Asstrijdkrachten verzetten. Zondag had Darlan gezegd, dat Pétain zijn werkelijke gedachten niet meer tot uitdrukking kan brengen aangezien de Duitsers Frankrijk bezet hebben. Maandag zeide de radio van Vichy daarop, dat Pétain Darlan ontheven heeft van zijn publieke functies en militaire commando's.

Tevens zeide Pétain het een belediging te achten, dat Darlan had verklaard, dat de Maarschalk zijn werkelijke gedachten niet tot uitdrukking wilde brengen.

Hierover zeide Pétain: „Ik ben geen man, die voor geweld wijkt. Elke insinuatie tot het tegengestelde is een belediging. Op het ogenblik dat Afrika werd aangevallen vertrouwde ik Admiraal Darlan de defensie van de Franse souvereiniteit toe, waarvan ik de Wachter ben" (Londen, (AP) 16.11).

DE GAULLE CONFEREERT MET CHURCHILL.

Generaal Charles de Gaulle confereerde met Premier Winston Churchill. Klaarblijkelijk handelden de besprekingen over de status van Darlan in Noord-Afrika en de politieke en militaire situatie aldaar over het algemeen (Londen, (AP) 16.11).

VERKLARING VAN DE STRIJDENDE FRANSEN.

Generaal Charles de Gaulle en het Comité van de Strijdende Fransen gaven de volgende officiële bekendmaking uit: „Generaal De Gaulle en het Franse Nationale Comité maken bekend, dat zij op geen enkele wijze deelnemen aan of enige verantwoordelijkheid aanvaarden voor de onderhandelingen, die in Noord-Afrika gevoerd worden met de vertegenwoordigers van Vichy. Mochten de onderhandelingen een resultaat hebben, dat in feite een Vichy-regieme in Noord-Afrika zou bevestigen, dan zal zulk een beslissing natuurlijk niet worden aanvaard door Strijdend Frankrijk. De Unie van alle Fransen, die strijden voor de bevrijding, moet worden bereikt in omstandigheden, welke overeenkomen met de wil en de waardigheid van het Franse volk".

De bekendmaking werd uitgegeven nadat De Gaulle met Churchill confereerde (Londen, (AP) 16.11).

GENERAAL EISENHOWER VERPLAATST ZIJN HOOFDKWARTIER.

De radio van Marokko zeide, dat Generaal Eisenhower zich naar het Oosten verplaatst heeft van zijn vroeger Hoofdkwartier om dichter bij de gevechten in Tunis te kunnen zijn. Gemeld wordt, dat nieuwe Noordamerikaanse contingenten Afrika binnenstromen van talrijke landingspunten. Er is nog geen officieel nieuws over het bericht, dat Italiaanse vlooteenheden zich op de Middellandse Zee zouden hebben gewaagd om de Britse escaders uit te dagen.

Een betrouwbare buitenlandse zegsman deelde mede, dat Admiraal Karl Doenitz, Commandant van de Duitse duikbotenvloot, zijn hoofdkwartier naar Marseille heeft overgeplaatst om de operaties van de nazie-duikboten in de Middellandse Zee te leiden (Londen, (AP) 16.11).

DE GEALLIEERDEN IN TUNIS RUKKEN SNEL VOORT.

De radio van Rabat zeide, dat volgens verklaring van het Geallieerde Hoofdkwartier de voorste Geallieerde strijdkrachten in Tunis zo snel mogelijk in Oostelijke richting voortgang maken (Londen, (AP) 16.11).

DUITSERS LEGGEN VLIEGVELDEN IN HELLAS AAN.

Reizigers uit de Balkan vertelden, dat de Duitsers Bulgaarse arbeidskrachten gebruiken om drie nieuwe vliegvelden aan te leggen nabij Turkije's Noordwestelijke grens in Hellas. Men zeide, dat de vliegvelden worden aangelegd nabij Kavalla, Dede Agatsj en Isaki. Zij zouden kunnen dienen als defensieve bases tegen Geallieerde landingen in Hellas of als offensieve bases tegen Turkije (Istanbul, (AP) 16.11).

PÉTAIN EN LAVAL CONFEREREN.

De radio van Vichy deelde mede, dat Pétain hedenmorgen een langdurig onderhoud had met Laval (Londen, (AP) 17.11).

DUITSERS GAAN IN TUNIS TOT DE TEGENAANVAL OVER.

Het Duitse DNB-agentschap zeide in een uitzending van Berlijn, dat de Duitse en Italiaanse strijdkrachten begonnen zijn met de tegenaanval tegen de Geallieerde troepen in Tunis. Het DNB zeide, dat de tegenaanval begon op een punt, dat van strategisch en tactisch belang is.

Men schat de troepen van de As, die zich reeds in Tunis bevinden, op 10.000 man, terwijl meer worden aangevoerd per vliegtuig en per schip (Londen, (AP) 16.11).

Curaçao.

CURAÇAO VIERT H. MAAGD VAN CHIQUINQUIRA.

Ter gelegenheid van het Mariale Congres te Maracaibo ter ere van de H. Maagd van Chiquinquira zal er morgen, Woensdag 18 November, een plechtige H. Mis worden opgedragen in de Cathedrale Kerk van de H. Anna. De H. Mis vangt aan om 7 uur.

HET MARIA CONGRES TE MARACAIBO.

Vrijdagavond om 17.30 uur werd er in de Cathedraal van Maracaibo een bijeenkomst gehouden, waarbij alle Bisschoppen, de Geestelijkheid en de corporaties van het volk aanwezig waren. Toen allen vergaderd waren, trok de lange, indrukwekkende stoet naar het Kamp van de Kroning (Campo de Coronación), alwaar het Congres geopend werd. Achter in de stoet schreed Zijne Hoogwaardige Excellentie Misuraca, de Nuntius van Venezuela.

Het Kamp van de Kroning is het officieel Congresterrein. Het was geheel verlicht met talrijke zoeklichten en duizenden lampjes en bood een schitterend feestelijk gezicht.

In het midden van het terrein stond een reusachtige overkapte tribune met 4 opgangen. De tribune was in 4 afdelingen verdeeld: voor de Bisschoppen; voor de lagere Geestelijken; voor burgerlijke overheden en voor de Schola Cantorum. In het midden stond een groot altaar, waaraan 4 Priesters tegelijk de H. Eucharistie kunnen vieren. Het terrein is zeer uitgestrekt en om de tribune staan lange rijen zitbanken.

Toen de stoet op het terrein aangekomen was en allen zich hadden opgesteld, hief de Nuntius van Venezuela, Zijne Hoogwaardige Excellentie Misuraca, het Veni Creator aan. Dit werd vervolgens verder gezongen in beurtzang door de aanwezige Priesters en de Schola Cantorum.

Hierna werd het Decreet van het Venezolaanse Episcopaat voorgelezen, waarbij bepaald was, dat het 3e Maria Congres te Maracaibo gevierd zou worden.

Na de voorlezing werd de hymne van het Kroningsfeest gezongen. Na dit prachtig lied sprak Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Marco S. Godoy, Bisschop van Zulia het welkomstwoord. Dit werd gevolgd door zang van de Schola Cantorum.

Nu besteeg de Nuntius van Venezuela het gestoelte om een rede uit te spreken over de Maria-vereniging. Aan het slot van deze sublieme rede verklaarde Zijne Hoogwaardige Excellentie het Congres voor geopend.

Nadat de Schola Cantorum het „Tu es Petrus" gezongen had, sprak de President van de Staat Zulia over: Katholicisme is de grondslag van de wereldvrede. Hij spoorde de bewoners van de Staat Zulia aan om aan de verkrijging van de wereldvrede mede te werken in het bijzonder door het vurig beleven van het H. Katholiek Geloof.

Nu sprak de Deken van de Venezolaanse Bisschopen, Zijne Hoogwaardige Excellentie Doctor A. C. Alvarez, Bisschop van Calabozo, een vurig woord tot de Venezolaanse Katholieken.

Weder zong het Schola Cantorum, waarna Doctor A. Elorriaga de feestpreek hield over: de Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maagd. Hij bracht o.a. naar voren, dat spoedig het verlangen van de Zuliaanse Katholieke bevolking werkelijkheid moge worden, dat tot dogma verklaard worden de Ten Hemel Opneming van de H. Maagd met Ziel en Lichaam en het Middelaarschap van de H. Maagd van alle Genaden.

Terwijl de Schola Cantorum een Maria-lied zong, werd het Allerheiligste op de tribune gebracht. Na het Tantum Ergo gaf Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Iturizza, Bisschop van Coro, de zegen aan de ontzaggelijke menigte.

Het was 20.45 uur toen deze geweldige betoging van trouw en liefde van het Venezolaanse volk tot de Moeder van God was beëindigd.

AFSCHEIDSCONCERT TEUN DON.

Woensdag, 18 November, zal Teun Don onherroepelijk voor het laatst optreden in de Club Curaçao, aangezien hij Donderdagmiddag om 13 uur het staatsdeel zal verlaten.

Tijdens dit laatste concert zal hij werken spelen van Grieg, Beethoven, Mendelssohn, Bavel, Albeniz en De Falla.

Vaarwel, Teun Don.

Eén van de weinige beroepsmusici, waarop ons gebiedsdeel kan bogen, wordt door ons verlaten. Curaçao blijkt niet bij machte beroepskunstenaars blijvend emploi te bieden. En dit is te begrijpen, zolang er practisch slechts één instantie is welke zich aan de beoefening der kunst gelegen laat liggen: de Curaçaose Kunstkring, een van de nuttigste instellingen te lande.

Teun Don werd indertijd uit Europa geperst, toen de techniek zich ging uitleven in woorden en brandschatten. Zoals bekend kunnen vluchtelingen van Nederlandse nationaliteit in het ons omringende buitenland gemakkelijker aan land komen dan in dit eigen Nederlandse staatsdeel, maar tenslotte is het dan toch voor Teun Don ook geregeld en kon hij hier landen. Op Aruba en Curaçao volgden concerten, op beide eilanden vormden zich kringen van leerlingen, en de niet-Nederlandse leerlingen op Aruba groeiden tenslotte zodanig in aantal, dat de Heer Don op Aruba ging wonen.

Gaat thans met enkele dagen Teun Don naar Maracaibo en vandaar naar Haïti, dan kunnen wij hèm verlaten in plaats van hij ons. Was het op zichzelf al treurig, dat deze pianist onder de in dit Nederlandse staatsdeel verblijvende buitenlanders beter zijn brood kon verdienen dan onder zijn eigen landgenoten, dat ditzelfde staatsdeel niet bij machte is één erkenden pianist vast te houden behalve voor tijdelijke rondreizen in het buitenland, die nodig zijn om op peil te blijven — spreekt boekdelen

Wien treft hier een verwijt?

Zeker niet de Curaçaose Kunstkring, die met beperkte middelen en een onbeperkte mate van tegenstand, zeer veel doet.

Juister lijkt het ons een verwijt te maken aan dat soort geïmporteerde branie-Nederlanders, die beste stuurlui, die het Teun Don, evengoed als anderen, niet aan ongefundeerde critiek laten ontbreken. Die radio-Nederlanders, die op Teun Dons capaciteiten wijzen met de belachelijkheid van den h.b.s.-er, die „een mening heeft" over het wereldgebeuren. Dat slag van mensen, dat van huis uit gewend was één biertje in de week te drinken en dat thans het zesvoudige op één avond naar binnen hijst alsof het geld niet op kan: zij zijn menéér. Die kunstkenners onder de snobbisten, die niet naar Teun Don luisteren, omdat Teun Don geen wereldberoemdheid is, maar die zich in andere landen wel zouden wachten om hun potsierlijkheid bloot te geven door naar een concertgebouw te gaan. Die kreeften-, neen, lobsteretende lieden, wier gevoel hier dermate verfijnd is, dat zij het niet willen bederven door naar „iemand als Teun Don" te gaan luisteren en maar liever hun gevoel veredelen met een radiotoestel.

Als er verweten moet worden, dan geldt een verwijt in hoofdzaak dien velen, die hier dagelijks tonen, hoe lachwekkend de nouveau-riche is, hoe bespottelijk de niet is, die het tot iets brengt.

Wij zijn blijde op dit euvel in onze samenleving met des te groter vrijmoedigheid te kunnen wijzen, omdat de recensie welke wij van Teun Dons afscheidsconcert hebben gegeven, niet onverdeeld gunstig was. Want willen wij kunstbeoefening, dat zal bij de beoordeling niet het sentiment, doch een objectieve maatstaf moeten worden aangelegd. Geen die dit beter hebben blijken te begrijpen, dan de beide musici van Donderdagavond.

Thans gaat Teun Don heen, omdat het snobbisme hier zo zeer de macht in handen heeft, dat het de rest dicteert, of beter intimideert. In het stadsleven was Teun Don een vaste figuur geworden. Teun is een van de weinige mensen, die zijn vrienden telt in de verschillende kampen, waarin onze samenleving verdeeld is. Naast dat andere vaste beeld van ons stadsleven, het statig-deftige gelaat des oud-kapelmeesters, maakt de gezellige Teun Don op het toneel telkens weer een entrée die sympathie afdwingt.

Zoals het ieder, die hier iets praesteert, vergaat, heeft het Teun Don aan tegenwerking niet ontbroken. Wij hopen van harte, dat het goede, dat de Heer Don op Aruba en Curaçao heeft leren kennen, hem zal bij blijven; dat hij zijn vrienden niet zal vergeten. Zeker is, dat zij Dons concerten en lessen nimmer vergeten zullen — eenzame oasen in een woestijn van „intellectueel vacuum".

Vaarwel, Teun Don, tot ziens.

EEN NIEUWE SCHOENER-MAATSCHAPPIJ.

De Heren John Menge, directeur van de N.V. Curaçaose Handel Maatschappij, en Henri Sweers, procuratiehouder van voornoemde maatschappij, hebben tezamen de „N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Schoeners" opgericht. Het kapitaal der vennootschap bedraagt ƒ 100.000,—. Het doel der vennootschap is de vrachtvaart of andere exploitatie van schoeners en andere schepen en voorts al datgene dat daarmede verband houdt.

Voorlopig is benoemd tot directrice der maatschappij de „Curaçaose Handel Maatschappij N.V."

De Heer John Menge nam in de maatschappij deel voor ƒ 60.000 en de Heer Henri Sweers voor ƒ 40.000.

DE G.P.D. SPREEKT.

Hedenavond om 20 uur zal de Chef van de Gouvernementspersdienst een radio-rede houden.

VERKEERSONGELUKKEN.

Zaterdagmiddag vond op het Julianaplein een aanrijding plaats tussen een personenauto en een vrachtauto. De personenauto, die van de brug Altena af in de richting van Pietermaai reed, botste tegen een uit de Concordiastraat komende vrachtauto aan, tengevolge waarvan beide voertuigen ernstig werden beschadigd.

Volgens verklaring van den bestuurder van de personenauto, zou deze de vrachtauto pas op het laatste moment gezien hebben.

De verkeerspolitie stelt een onderzoek naar de schuldvraag in.

* * *

Zaterdagavond had op de Hoofdverkeersweg om het Schottegat, ter hoogte van Zuikertuintje, een botsing plaats tussen twee personenauto's.

Eén dezer voertuigen, dat geheel links van de weg reed, botste tegen een uit de tegenovergestelde richting komende auto, waardoor het vrij ernstig werd beschadigd.

De bestuurder van deze auto verklaarde, dat hij tengevolge van de duisternis de rechter weg niet kon zien en daardoor niet bemerkte dat hij op het linker weggedeelte reed.

Het autorijdend publiek wordt nogmaals verzocht de grootst mogelijke voorzichtigheid te betrachten met het rijden bij duisternis.

* * *

Zondagavond vond op de Nieuwe Parereaweg een verkeersongeval plaats, waarbij een vrachtwagen over de kop sloeg. De bestuurder van deze vrachtwagen verklaarde, dat uit de tegenovergestelde richting een andere auto recht op hem kwam aanrijden.

Teneinde met deze auto niet in aanrijding te komen moest hij plotseling naar de voor hem linkerzijde van de weg uitwijken, met het gevolg dat de vrachtwagen omsloeg.

De materiële schade is aanzienlijk. Persoonlijke ongelukken hadden niet plaats. De verkeersafdeling stelt een onderzoek in.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Werkzaamstelling: W. Frankel, tijdl. op het Bureau van Sociale en Economische Zaken; Mej. H. Mendez op het Departement van de Openbare Gezondheidsdienst; G. J. Bruin, als seiner bij de Landsradiodienst op Curaçao.

Machtiging: Den Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie F. J. J. Corver, te machtigen om bij ontstentenis, afwezigheid of verhindering van den Gouvernements-Secretaris als waarnemenden Gouvernements-Secretaris de officiële bescheiden te tekenen.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeyer.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Caracas	56.—	57.50
Paramaribo	99.50	100.50
Londen	7.55	7.65

WERELDNIEUWS.

PRESIDENT VAN ECAUDOR VERTREKT.

Om 9 uur vertrok per vliegtuig uit Quito naar Bogotá de Ecuadoriaanse President Arroyo del Rio met een gezelschap waaronder zich de Colombiaanse Gezant bevond. Arroyo is op reis naar de Verenigde Staten en zal onderweg Colombia bezoeken. Een eskader van Ecuadoriaanse vliegtuigen escorteerde het vliegtuig van den President (Quito, (AP) 16.11).

SAN SALVADOR VERBREEKT DE BETREKKINGEN MET VICHY

Officieel wordt gemeld, dat San Salvador de betrekkingen met Vichy-Frankrijk verbroken heeft (San Salvador, (AP) 16.11).

CUBAANSE VRIJWILLIGERS VOOR EEN BUITENLANDS LEGIOEN.

Duizenden jongelingen sliepen heden voor de poorten van het Cubaanse Ministerie van Defensie om te wachten tot de kantoren om 9 uur zouden worden geopend en zij zich zouden kunnen laten inschrijven als vrijwilligers voor een Cubaans Legioen, dat zich ter beschikking stelt om naar de slagfronten te worden ingescheept.

De eerste die zich inschreef was de Minister van Defensie oud-Kolonel Aristides Sosa Questanda en de tweede was de Secretaris-Generaal van de Communistische Partij en Afgevaardigde in het Huis van Afgevaardigden Blas Roca. Beiden gaven als hun leeftijd 34 jaar op. Onder de duizenden, die een ogenblik afwachten waarop zij zich kunnen laten inschrijven bevonden zich vele politie-agenten, soldaten en matrozen. Deze stelden zich allen vrijwillig beschikbaar om ogenblikkelijk naar een slagfront tegen de As te vertrekken. Ook wachtten vele Spanjaarden op hun beurt. De leeftijds grens voor de inschrijving is gesteld op 35 jaar (Havana, (AP) 16.11).

NU OOK EEN DEENSE QUISLING.

Radio-Berlijn maakte bekend, dat Eric Scavenius, de pro-nazie Minister van Buitenlandse Zaken, volmacht heeft gekregen om een nieuwe Deense Regering te vormen, teneinde „grotere stootkracht te geven aan de Deense politie bij de aanpassing aan de noodzaak om samen te werken met Duitsland in de vervulling van gemeenschappelijke taken."

Radio-Berlijn zeide, dat Scavenius de vorige week naar Berlijn geroepen werd en confereerde met den „hoog personnage". Bij zijn terugkeer naar Kopenhagen aanvaardde hij Koning Christiaans opdracht om een nieuw cabinet te vormen (Londen, (AP) 16.11).

ECUADORIAAN WINT VAN DON BUDGE.

Francisco Segura, de Ecuadoriaanse tennisster, die thans op de Universiteit van Miami is, versloeg den beroepsspeler-kampioen Don Budge gisteren in een demonstratie-wedstrijd voor 2500 landsknechten. Segura won in twee sets met 6—2 en 12—10. In de tweede set maakte Budge 8—7 en won op twee punten na, (Miami, (AP) 16.11).

WERVELSTORM IN THAILAND.

Een bericht uit Bangkok, door het DNB weergegeven, deelde mede, dat een verwoede wervelstorm 11.000 personen doodde en 700.000 gebouwen in de afgelopen week verwoestte in de Zuidelijke gebieden van Thailand (Berlijn, (AP) 16.11).

NOORS BATALJON IN AMERIKAANSE LEGER.

De Secretaris van Oorlog Henry L. Stimson maakte bekend, dat er in het Amerikaanse leger een Noors bataljon zal gevormd worden. De inschrijving daarvoor staat open voor alle Noorse burgers, die in de Verenigde Staten wonen en voor degenen, die de Noorse taal spreken. Het bataljon zal geoefend worden in een kamp te Ripley, Minn. De Secretaris van Oorlog zeide o.a. nog: Dit bataljon zal den Noren gelegenheid geven nog meer mede te helpen aan de bevrijding van de overwonnen democratieën. Het bewijst tevens, dat het Noorse volk er zeker van kan zijn, dat de regering van de Verenigde Staten de wettige Noorse regering weder in haar souvereiniteit zal herstellen.

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— Londen: Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur Cesare Orsenigo, de Apostolische Nuntius in Duitsland, heeft te Berlijn Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur Joseph Frings gewijd tot Aartsbisschop van Keulen.

Aartsbisschop J. Frings volgt Zijne Eminentie Joseph Cardinaal Schulte op, die in 1941 stierf. Voor Zijn benoeming was de nieuwe Aartsbisschop rector van het Groot Seminarie in Keulen.

— Brussel: De Duitsers hebben beslag gelegd op twee Benedictijner abdijen in België. Het zijn de abdijen Maredsous bij Dinant en Cesarsberg Leuven. De monniken moesten in de kloosters onderdak zoeken. abdij van Maredsous is vooral beke om haar beroemde bibliotheek.

Monseigneur Professor Doctor Joannes Hoogveld

door
DOCTOR PETRUS A. KASTEEL,
Gouverneur van Curaçao.

Radio en bladen hebben het overlijden gemeld van Dr. Jan Hoogveld.

Over zijn graf is gepolemiseerd; een genaturaliseerde Belg, eens liefderijk in Nederland opgenomen, thans dienstbaar aan den vijand, heeft het oirbaar geacht, den overleden priester als nazi uit te luiden. Indien Hoogveld zelf zooiets had waargenomen, zou hij mompelend zijn schouders hebben opgehaald: „Zij weten niet wat zij doen".

Velen hebben Hoogveld, die sinds de stichting van de Universiteit te Nijmegen aldaar hoogleraar was, gekend. Zijn forsche gestalte en prachtig gesneden gelaat vielen overal op waar hij zich bewoog. Sommigen dachten, dat hij een trotsch man was, maar wie hem kenden, wisten, dat hij den eenvoud had bewaard van de oude, Betuwsche familie, waaruit hij was gesproten, al hebben deze families een eigen traditie.

Hoogveld was een leerling van Schaepman; als student stond hij te Rome aan het sterfbed van den groten staatsman. Hij droeg diens ring; nooit is de herinnering aan dat merkwaardige sterfbed in hem vervaagd. In 1933 heeft hij er nog een ontroerende rede over gehouden te Nijmegen. Want hij was een redenaar van bijzonder talent. Hij sprak zeer zelden, maar wanneer hij in het openbaar het woord voerde, zoo bij de lijkbaar van den onvergetelijken Dr. Ariëns, sprak hij klassiek.

Zijn studievak was filosofie; deze doceerde hij, eerst aan het Aartsbisschoppelijke seminarie te Culemborg, later aan de Universiteit te Nijmegen, waarvan hij een der stichters heeten mag zooals hij ook het tijdschrift „De Beiaard" mede oprichtte.

Zijn boek over Bergson, zijn Grabmann-bewerking van Aquinas en zijn later uitgegeven Handboek waren vruchten van lang denken. In zoover was hij sterk Dominicaansch — hij had zijn humaniora op het St. Dominicus-college gemaakt — dat hij zeer critisch was voor zich zelf. Hij kwam moeilijk tot publiceeren. Hij was Thomist, maar op eigen wijze.

In later leven leerde hij Kardinaal Newman kennen en deze heeft hem sterk beïnvloed; ons laatste contact liep over een uitgave van Newmans „Idea of a University" in het Nederlandsch. Wat hem in Newman zoo aantrok, was de paedagogische zijde van diens werk.

Het „Tijdschrift voor Wijsbegeerte en Opvoeding" had dan ook zijn hart en hij waardeerde zeer het groote werk van Frater Rombouts. In de afdeeling hooger onderwijs van den Onderwijsraad gaf hij zijn adviezen; de beweging „Voor God" kende hem als voorzitter; hij was ten slotte een overtuigd tegenstander van het gebruik van alcohol. Dit had hij gemeen met dien ander bekenden Thomistischen wijsgeer, Professor Beysens van Utrecht.

In de beweging „Voor God" he hij tijdig gewaarschuwd tegen het wezensgevaarlijke karakter van het nationaal-socialisme. Hij verafschuwde het met al de overtuiging van den christelijk humanist als een terugval in barbaarschheid.

De vijand heeft wel begrepen, Hoogveld was; als een der eerste werd hij met zijn vriend, den geolo professor Schmutzer van Utrecht, een Duitsch concentratiekamp gesleept. Hij is teruggekeerd als een gebroken man; ook zijn sterk lichaam en klare geest zijn bezweken onder lijden.

Zij, die hem gekend, die zij collega over de wijsgeerte van het recht volgd hebben en vooral degenen, op zijn stille Nijmeegsche kamer de Kronenburgersingel, in den duw van den ouden Valkhof, vriendschap hebben genoten, he ken hem als een „pia anima", een mein van gemoed, een Nederlander van het nobelste gehalte.

De vijand kon zijn lichaam verb zelen; hij kan zelfs pogen de er een weerlooze te bevlekken, maar zielen der rechtvaardigen zijn in Gods hand en geen kwelling zal hen raken. Hoogvelds nagedachtenis leeft in herinnering van velen, die hem zullen herdenken, lang nadat de heugenis van die hem pijnigden, vergeten zal zijn.

Requiescat!

Buitenland.

BRITSE LEGER NADERT BENGHAZI.

Edward Kennedy seint uit Caïro:

Het achtste Britse leger rukte hedenavond snel op naar Benghazi, terwijl de gedesorganiseerde resten van Erwin Rommels verslagen strijdkrachten snelden naar de smalle doorgang bij El Agheila om daar mogelijk stand te houden en het prestige te redden van hun Commandant, die volgens het Britse nieuwsagentschap te München op het matje moest verschijnen.

De belangrijke vooruitgeschoven luchtbasis te Martuba ten Zuiden van Derna werd op Zondag door de Britten bezet. De voorhoede van de vluchtende Duitsers en Italianen bevindt zich reeds voorbij Benghazi en heeft koers gezet naar El Agheila aan de voet van de Libyse bult. De verwilderde vijandelijke strijdkrachten zijn overal verspreid langs het kustgebied van Tocra vlak ten Oosten van Benghazi tot Agedabia. Britse en Noordamerikaanse vliegtuigen bestookten hen zonder genade en voerden met het vuur de verliezen op van 75.000 man, die reeds officieel werden genoemd.

De vliegtuigen, die van Malta opstegen, verkenden voortdurend de afstand van 200 kilometer over de Middellandse Zee van Italië naar Tunis. Zij vernielden 6 grote Duitse vliegtuigen, die op de grond stonden en beschadigden vele andere in een aanval van geringe hoogte bij de schemering van Zaterdag op het vliegveld van Tunis.

Middelzware bommenwerpers keerden die nacht terug om de herstellingswerkplaatsen en hangars aan te vallen. Hun actie had tot doel steun te bieden aan het 1e Britse leger en zijn Noordamerikaanse Geallieerden, die zich door het Westelijk deel van Tunis voortbewogen in een gecoördineerde aanval om geheel Afrika te zuiveren van den vijand. De Britten zijn van mening, dat het verspinterde Afrika Corps nog zou kunnen trachten stand te houden bij El Agheila op 650 kilometer ten Oosten van de voornaamste Libyse voorraadbasis te Tripoli.

Daar komt de gesteldheid van het terrein enigszins overeen met de linie van El Alamein in Egypte, waar de Britse opmars begon.

Practisch ontoegankelijke zoutmoerassen ten Zuiden ervan versmallen de doorgang tot ongeveer 50 kilometer, welke Rommel vroeger reeds kwistig met mijnenvelden had bestrooid.

Het was bij El Agheila, dat hij het laatste Britse offensief tot staan bracht en zich herstelde om het 8e leger terug naar Egypte te drijven.

De overblijvende manschappen van Rommels leger hebben echter zoveel materiaal verloren, dat zij vrijwel machteloos zijn. Doch een vastberaden poging om stand te houden bij de nauwe doorgang zou de Britse opmars kunnen doen vertragen en dwingen tot een frontaanval. Dit zou offers vereisen van beide legers, doch de Britten geloven, dat Rommel ontegenzeggelijk tijd nodig heeft om versterkingen en materiaal aan te voeren of moet toezien hoe zijn overgebleven strijdmacht grondig wordt vernietigd of zich overgeeft. Reeds is het landingsterrein te Martuba op minder dan 500 kilometer van El Agheila in gebruik voor het doen van onophoudelijke aanvallen op den vluchtenden vijand. Benghazi werd hevig aangevallen door Noordamerikaanse en Britse vliegtuigen. Vluchten tegen den terugtrekkenden vijand werden op Zondag uitgevoerd zonder weerstand van de vijandelijke luchtmacht te ondervinden. In al hun aanvallen van Libye tot Tunis verloren de Geallieerden 5 vliegtuigen door het vuur van de grond en de weerstand van de As in het Franse protectoraat (Caïro, (AP) 16.11).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke communiqué van het Midden-Oosten luidt: „Onze troepen bezetten Derna en Mekili. Het 8e leger zet de achtervolging van den vijand voort. Door slechte vliegtoestanden had de luchtactiviteit op minder grote schaal plaats. Een Junker 88 werd in zee neergeschoten door onze gevechtsvliegtuigen nabij Port Saïd. Wij verloren een vliegtuig tijdens de bovengenoemde operaties" (Caïro, (AP) 17.11).

DE AANVAL OP GENUA.

Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart zeide, dat honderden bommen van duizend pond tot „blokvernielers" gedurende 25 minuten dood en verderf aanrichtten bij de Britse luchtaanval van de afgelopen nacht op Genua. Genua werd verlicht door lichtkogels en grote branden, die woedden door pakhuizen vol voorraden, welke voornamelijk bestemd waren voor de legers van de As in Afrika (Londen, (AP) 16.11).

DE SITUATIE TE TOULON.

Het Zwitserse Telegraaf-agentschap deelde mede, dat de Franse troepen, die Zondag naar Toulon gezonden werden, een krachtige strijdmacht vormen, die stellingen innamen in gefortificeerde gebieden van de vlootbasis. Het bericht zeide, dat Admiraal De la Borde, Commandant van het Franse vlootescader te Toulon aan alle Admiraals en andere officieren van de vloot heeft opgedragen een nieuwe eed van trouw aan Pétain af te leggen nadat hij dit zelf had gedaan (Bern, (AP) 16.11).

DE GEALLIEERDEN IN TUNIS.

Een speciaal communiqué van Generaal Eisenhowers Hoofdkwartier zeide, dat de Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten in Tunis voortdringen, doch dat de berichten omtrent gevechten bij Bizerte praematuur zijn (Het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 16.11).

EEN OPSTAND IN ZUID-FRANKRIJK.

De Duitse radio maakte bekend, dat Generaal De Tassigny, die een opstand in Zuid-Frankrijk leidde, is gevoerd voor de Krijgsraad (Berlijn, (AP) 16.11).

DIPLOMATEN KUNNEN FRANKRIJK NIET VERLATEN.

Britse berichten uit Lissabon zeiden, dat diplomaten van Zuidamerikaanse landen, die in oorlog zijn met de As of de betrekkingen hebben verbroken, geen toestemming krijgen om Frankrijk te verlaten. De laatste twee dagen zijn verschillende diplomaten aan de grens teruggewezen door Duitse autoriteiten. Men verwacht, dat de positie van deze Zuidamerikaanse diplomaten spoedig zal worden opgehelderd (Londen, (AP) 16.11).

U.S.A.-GENERAAL AAN DE DOOD ONTSNAPT.

Een communiqué onthulde, dat de Noordamerikaanse Generaal-Majoor George S. Patton te nauwernood aan de dood ontsnapte toen de boot, welke hij op het punt stond te gebruiken, werd opgeblazen door de granaat van een Frans oorlogsschip tijdens de bezetting van Marokko. (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 16.11).

FRANSEN DRIJVEN ASTROEPEN IN TUNIS TERUG.

De radio van Algiers zeide, dat een Duitse verkennings-afdeling tot de terugtrekking gedwongen werd door een bataljon van Franse Garden in de eerste militaire botsing tussen de Franse troepen en de landstrijdkrachten van de As in Tunis.

De botsing had op Zondag plaats toen de Fransen weerstand boden aan Duitse motorrijders en pantservoertuigen, die van Tunis oprukken in de richting van Djedeida (Londen, (AP) 16.11).

AANVALLEN OP FRANKRIJK.

Het Hoofdkwartier van het Noordamerikaanse leger maakte bekend, dat Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen Duitse soldaten en installaties aanvielen in bezet-Europa.

Duitse vrachtauto's vol soldaten, militaire voorposten en kanon-stellingen behoorden tot de objecten. De bekendmaking zeide, dat machinegeweer- en kanonvuur de verdedigers uiteensloegen en verliezen onder hen veroorzaakten (Londen, (AP) 16.11).

Britse gevechtsvliegtuigen deden op geringe schaal aanvallen op het vasteland. Zij beschoten en bombardeerden vrachtauto's en een locomotief nabij Le Tréport, een fabriek nabij Brachy ten Zuid-Westen van Dieppe en schuiten op het Kanaal tussen Brugge en Ostende (Londen, (AP) 16.11).

EEN VERKLARING VAN DEN NOORDAMERIKAANSEN SECRETARIS VAN LANDBOUW.

De Noordamerikaanse Secretaris van Landbouw, Claude Wickard, deelde mede, dat het een politieke noodzakelijkheid is, dat uithongering verdwijne uit elk land, dat door de Noordamerikaanse strijdkrachten bezet is. „Wij moeten er zeker van zijn, dat de herbezetting door onze strijdkrachten vergezeld ga door een snelle en goed voorbereide invoer van voedsel en essentiële voorraden", zeide hij.

De Secretaris zeide, dat — wanneer het nieuws de ronde doet, dat vrijheid ook betekent voldoende voedsel — de „mensen in de gebieden, welke nog onder den veroveraar zijn, veel harder zullen werken voor de bevrijding."

Wickard zeide, dat de Verenigde Landen samenwerken om het meeste uit de voedselbronnen te halen; dat Groot Britannië het bouwland met de helft heeft uitgebreid; dat Australië en Nieuw Zeeland zorg dragen voor de voedselvoorziening van de Noordamerikaanse soldaten, die gestationeerd zijn in hun deel van de Stille Oceaan en Canada grote hoeveelheden graan en vlees naar Groot Britannië zendt. Wickard zeide: „Het overwinnelijke 8e Britse leger alsook onze eigen troepen in Afrika eten Noordamerikaans voedsel." Hieraan voegde hij toe, dat meer Noordamerikaans voedsel naar Rusland gaat om tegemoet te komen aan de stijgende behoeften (New York, (AP) 16.11).

DUITSE TROEPENTREINEN NAAR HELLAS.

Berichten van gewoonlijk goed ingelichte kringen zeiden, dat het spoorwegverkeer voor het vervoeren van vracht door Beograd is lamgelegd om de voorrang te geven aan troepentreinen, die Hellas binnenstromen (Ankara, (AP) 17.11).

EEN BELANGRIJKE CHINESE OVERWINNING.

Het Chinese Hoofdcommando deelde mede, dat de Chinezen een belangrijke overwinning behaalden aan de uitlopers van de Yi-gebergten in de provincie Sjantung waar meer dan 5000 Japanners werden gedood of gewond. Gemeld wordt, dat de hoofdmacht van de Japanners, welke gezwollen was tot 40.000 man door de aankomst van versterkingen gedwongen werd zich terug te trekken. In het begin van deze maand openden de Japanners een campagne, die zij hadden bedoeld als een soort opruiming, in de uitlopers van de Yi-gebergten. Deze liggen in het Centrale deel van de kustprovincie Sjantung. De Chinese strijdkrachten hebben daar geopereerd sedert vroeg in de oorlog achter de hoofdlinies van de Japanners (Tsjungking, (AP) 16.11).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russische middagcommuniqué luidt als volgt:

„In de nacht van 16 op 17 November bestreden onze troepen den vijand in het gebied van Stalingrad, ten Noord-Oosten van Tuapse en ten Zuid-Oosten van Naltsjik. Geen veranderingen vonden op andere fronten plaats.

In het gebied van Stalingrad sloegen onze troepen de aanval af van een kleine vijandelijke groep. In de Zuidelijke sector van Stalingrad waren de Sovjet-troepen gewikkeld in actieve operaties. Onze artillerie ruimde een compagnie van den vijand op. In een andere sector werd ongeveer een vijandelijk bataljon vernield.

Ten Noord-Westen van Stalingrad vernielde onze artillerie 4 vijandelijke sterktepunten. Drie pelotons van de vijandelijke infanterie werden opgeruimd. Sovjet-verkenners drongen door achter de vijandelijke linies en ruimden ongeveer 50 officieren en manschappen op tijdens de gevechten.

Bij Naltsjik hebben actieve gevechten voortgang. Onze tanks dreven een wig in de vijandelijke stellingen en vernielden de geschutspunten. Een aantal vijandelijke tanks werd vernield. Ten Noord-Oosten van Tuapse werd een vijandelijke aanval op een hoogte, waarbij een vijandelijk bataljon infanterie gebruikt werd, afgeslagen met hevige verliezen. 160 Duitse lijken werden op het slagveld geteld.

Aan het Kalininfront drongen onze verkenners door de vijandelijke stellingen heen en doodden hierbij 90 man. Gevangenen werden genomen" (Moskou, (AP) 17.11).

ATTLEE OVER DE ONDERHANDELINGEN MET DARLAN.

De waarnemend Premier van Groot Britannië, Clement Attlee, deelde aan het Lagerhuis mede, dat onderhandelingen plaats gevonden tussen Eisenhower, Darlan en anderen „met het oog op de ogenblikkelijke militaire situatie in Noord-Afrika". Hij verklaarde, dat thans niets meer zou kunnen worden gezegd over het onderwerp (Londen, (AP) 17.11).

VERKLARINGEN VAN CURTIN.

Premier John Curtin van Australië verklaarde over de operaties op de Salomonseilanden, dat deze „van vitaal belang zijn voor Australië". Hieraan voegde hij toe, dat de Japanners klaarblijkelijk vastbesloten zijn te betalen voor wat voor hen een uiterst belangrijke strategische operatie is. Curtin zeide: „De strijd is niet afgelopen, doch de vijand weet, dat hij gevochten heeft. Ik ben den Noordamerikaansen strijdmacht dankbaar voor de krachten, die zij gebruikt heeft in dit belangrijke gebied. Ik vraag mij dikwijls af of het Australische volk dankbaar genoeg kan zijn aan de strijdkrachten, die tot nu toe hebben gestaan tussen den vijand en onze steden" (Melborune, (AP) 17.11).

ELMER DAVID ONTKENT JAPANSE BEWERINGEN.

De nieuwe beweringen van het Japanse Hoofdcommando, volgens welke 8 Noordamerikaanse oorlogsschepen, waaronder 3 vliegdekschepen, tot zinken werden gebracht in de slag van 26 October ten Oosten van de Salomonseilanden, werden als „grotendeels vals" bestempeld door Elmer Davis, Directeur van het Bureau voor Oorlogs-informatie. Davis zeide: „Voor zover ik weet, waren onze verliezen 1 vliegdekschip en 1 torpedojager, gelijk tevoren werd bekend gemaakt door de Marine" (Washington, (AP) 16.11).

NOORDAMERIKAANSE SCHOUT BIJ NACHT GEDOOD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat Schout bij Nacht Daniel J. Callaghan, vroeger marine-adviseur van Roosevelt, gedood werd in een nachtelijke strijd bij de Salomonseilanden waar hij diende als Commandant van een strijdmacht van kruisers. Bijzonderheden van de strijd waarin hij gedood werd zouden nog niet zijn ontvangen door de Marine (Washington, (AP) 16.11).

NOORDAMERIKAANSE VERLIEZEN IN 11 MAANDEN OORLOG.

Het Noordamerikaanse Bureau voor Oorlogs-Informatie maakte bekend, dat de verliezen van de Noordamerikaanse strijdkrachten sedert het uitbreken van de oorlog in totaal 48.956 bedragen. Hiertoe behoren doden, gewonden, vermisten en gevangenen van het leger, de Marine, het Corps Mariniers, de Kustwacht en de Philippijnse Verkenners, doch niet de verliezen in de Afrikaanse campagne. De meeste verliezen van het leger worden opgegeven als vermist en men neemt aan, dat het grootste deel daarvan oorlogsgevangene is op de Philippijnen en op Java (Washington, (AP) 16.11).

BRITSE VERLIEZEN DOOR VIJANDELIJKE LUCHTAANVALLEN.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat Groot Britannië's slachtoffers van vijandelijke luchtaanvallen in October 229 doden of vermisten en 370 gewonden bedragen. Ter vergelijking beschouwe men de 262 doden en 361 gewonden van het vorig jaar October. In October 1940 werden tijdens de slag van Groot Britannië 6335 personen gedood en 8690 gewond (Londen, (AP) 16.11).

DE DOODSTRAF VOOR ONTSNAPPENDE NOORSE ZEELIEDEN.

Het Noorse Pers-bureau deelde mede, dat de Duitse overheden in Noorwegen de doodstraf hebben afgekondigd voor zeelieden, die van Noorse schepen pogen te ontsnappen. Men zeide, dat er de laatste tijd vele ontsnappingen plaats vonden, terwijl Noorse schepen voor Zweedse havenplaatsen lagen (Montreal, (AP) 16.11).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Men acht het waarschijnlijk, dat Churchill uitdrukking zal geven aan de Britse vreugde over de grote Noordamerikaanse vlootoverwinning op de Salomonseilanden in een kort oorlogs-overzicht in het Lagerhuis. Marine-kringen zijn zichtbaar opgetogen door de vernietiging van zware Japanse schepen en de bladen gaven de grootste koppen aan het bericht met opschriften als: „Grootste zeeslag van de oorlog".

— **Berlijn:** Vichy-Franse kringen zouden volgens het DNB de quaestie bespreken omtrent een opvolger voor het Hoofd van Staat Pétain nu Admiraal Darlan in ongenade is geraakt. Hieraan werd toegevoegd: „De geruchten doen de ronde, dat het Hoofd van de Regering Pierre Laval een opvolger voor den Maarschalk zal benoemen".

— **Londen:** Het DNB deelde mede, dat de Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten het Zuidelijke grensdistrict van Tunis bereikt hebben.

— **Londen:** De „Daily Express" deelde mede, dat de Britse en Noordamerikaanse troepen in Tunis „een felle slag zouden voeren met de Duitsers nabij Tunis".

Dit bericht is echter niet bevestigd. De Franse strijdkrachten in Tunis vechten reeds tegen de Duitsers en Italianen. De Noordamerikaanse Consul, die te Tunis was en wist te ontsnappen uit de stad en Algerië bereikte, deelde mede, dat de Franse troepen nabij Tunis de Duitse patrouilles terugwierpen en de „Franse bevolking met spanning wacht op de aankomst van de Noordamerikanen". Franse troepen hebben zich klaarblijkelijk gevoegd bij de Britse en Noordamerikaanse colonnes, die zich in de richting van de strijd begeven. Te Oran hebben de Franse troepen zich bij de Noordamerikaanse strijdkrachten gevoegd in de Algerijnse posities.

— **Londen:** Britse berichten van de Franse grens zeiden, dat Rommel conferenties heeft gehouden met Hitler, Himmler en andere hoge nazies te München. Deze besprekingen zullen waarschijnlijk grote invloed hebben op de gehele samenstelling van de Generale Staf van de As.

— **Washington:** De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox zeide op een persconferentie, dat de Verenigde Staten de tweede ronde van de slag om de Salomonseilanden duidelijk gewonnen hebben. Hieraan voegde Knox toe: „Men moet evenwel niet uit het oog verliezen, dat er mogelijk nog een derde ronde zal moeten worden gestreden".

Nederland

DE TEGENSTAND DER KATHOLIEKE GEESTELIJKHEID IN NEDERLAND.

Onlangs plaatsten wij een bericht over een geval in Goesbeek, waar de Katholieke Geestelijkheid weigerde een N.S.B.-er een Katholieke begrafenis te geven. Thans vernemen wij, dat „Volk en Vaderland" van 16 October dieper in deze quaestie treedt. Het nazie-blad vertelt, dat W.A.-mannen „de wet in eigen handen namen" en de politie, die bij het kerkhof stond met de harde hand verwijderde. De W.A.-leider verrichtte de ceremonie, die, daar alle nazies uit de omtrek waren opgetrommeld, zoals Vova het uitdrukt: „Het karakter aannam van een betoging tegen de kerkelijke terreur".

Hetzelfde nummer van „Volk en Vaderland" bevat aanvallen op de Katholieke Geestelijkheid met een zelfs voor dit blad ongewone heftigheid. De Limburgse Geestelijkheid moet het ontgelden om haar verbod aan jeugdstormers om Katholieke scholen te bezoeken. Het blad bevat een spotprent voorstellende Utrechts Aartsbisschop, Zijne Hoogwaardige Excellentie Doctor Johannes de Jong, die Stalin met een stralenkrans kroont.

De toenemende woede van de Nederlandse Nazie-pers tegen den Aartsbisschop laat geen twijfel, dat deze in Nederland is gerezen tot de statuur van een Cardinaal Mercier.

Thans wordt eveneens bekend, dat de propaganda-leider der N.S.B. pogingen heeft gedaan om bij de katholieken in het gevlei te komen, door aan te bieden Katholieke Kerkdiensten uit te zenden. Doch Aartsbisschop Johannes de Jong heeft dit categorisch geweigerd onder het motief, dat Katholieken niet wensen samen te werken met een radio, „die de verderfelijkste anti-christelijke propaganda maakt."

DE TEGENSTAND DER PROTESTANTSE GEESTELIJKHEID IN NEDERLAND.

„Volk en Vaderland" schrijft, dat „de wekelijkse injectie door Protestantse predikanten aan hun gemeenten toegediend een groot deel van de bevolking afsluit voor de nieuwe ideologie."

Het blad schrijft, dat bijvoorbeeld in Zeeland de Protestantse kerken een „broeinest van anti-nazie-actie" zijn. Medegedeeld wordt, dat Dominee Simons van Sint Laurens is gearresteerd wegens het houden van anti-Duitse predicaties en het opwekken tot sabotage en hamsteren, teneinde te voorkomen, dat de Duitsers het voedsel zullen medenemen.

Verder wordt Dominee Smit uit Veere op de kaak gesteld, omdat hij in een predicatie heeft uitgeroepen: „God helpe onze christelijke onderwijzers wanneer zij weigeren het duivelse nationaal-socialisme te aanvaarden."

In Terneuzen is een reeks speciale predicaties gehouden onder de even vage als veelzeggende verzamelnaam „De Kerk in de aanval". De kerk was overvol. Honderden moesten staande deze voordrachten aanhoren.

GEEN ENKEL SCHIP GING VERLOREN.

In „De West" van 11 November jl. lezen wij het volgende onder het opschrift: „Neemt het duikbootgevaar af?"

„Uit goede bron vernemen wij, dat de laatste maand veertig bauxietschepen Suriname hebben aangedaan. Niet één daarvan is getorpedeerd.

Dit is natuurlijk geen bewijs, dat het duikbootgevaar tot het verleden behoort.

Er zullen zich nog wel gevallen voordoen. Maar in bevoegde kringen heeft men de indruk, dat wij het diepste punt voorbij zijn.

TWEE GEINTERNEERDEN DOODGESCHOTEN IN SURINAME.

De West van 9 November schrijft: „Van de N.S.B.'ers, geïnterneerd op de Joden Savana, ontsnapte de vorige week een viertal doch werd reeds daags daarna weder aangehouden bij het Cordonpad. Vrijdag werden zij naar de stad vervoerd, voor verhoor. Des avonds deden zij opnieuw een poging tot ontsnapping, met het gevolg dat twee hunner werden dood geschoten".

DE UITDRIJVING NAAR OOST-EUROPA.

De Letlandse legatie te Washington deelt mede, dat de Duitsers van plan zijn Letland als geografische en ethnologische eenheid van de kaart te wissen en het land voornamelijk met Nederlanders te bevolken. Sommige streken bevinden zich reeds in handen en in exploitatie van Rost van Tonningens Oost Compagnie. Inmiddels worden voortdurend door Nederlandse landbouwers naar Oost Europa gevoerd. Naar gebleken is, zijn er ook nogal wat niet landbouwers bij, dikwijls werklozen, die in de landbouw worden opgeleid. Het blijft moeilijk het tempo, waarmede deze Duitse plannen worden uitgevoerd te overzien en al kan wel worden gezegd, dat de stroom uit Nederland gestadig vloeit — hoe breed zij is, is niet te bepalen.

DE NA-OORLOGSE OPBOUW.

Minister Pieter Adriaan Kerstens heeft een rede gehouden aan een noenmaal, hem aangeboden door de Anglo-American Press Association te Londen. Hij zeide o.a.:

„Groot Britannië en de Verenigde Staten van Noord-Amerika zullen het grootste gedeelte moeten bijdragen tot de na-oorlogse opbouw van Nederland. Het is nu reeds onmiddellijk nodig een „Geallieerde Economische Geallieerde Staf" te vormen voor een planmatige opzet der na-oorlogse economie.

Op dit punt — zo zeide de Minister — is enig uitstel niet gerechtvaardigd en hij drong er op aan, dat Engeland en de Verenigde Staten nu reeds plannen zouden opzetten voor de voorziening der thans bezette landen, na de oorlog, met voedsel en andere voorraden.

Minister Pieter Adriaan Kerstens zeide trots te zijn op het Nederlandse aandeel in de verovering van Noord-Afrika. „Dit grote succes is het resultaat van het maken van zorgvuldige plannen en van preciese samenwerking; op dezelfde wijze moet, mutatis mutandis, nu reeds de na-oorlogse economische reconstructie worden voorbereid."

ONZE JEUGD BLIJFT ZICHZELF.

Het vernaziede „Algemeen Handelsblad" schrijft klagelijk, dat Nederlands jeugd „geen jeugd meer is", omdat zij woorden als „wereld-vrede", „vrijheid" en „internationale broederschap" verheerlijkt.

En „omdat zij niet revolutionnair is, doch de oude tradities voorstaat en niet de kracht bezit te verjongen aan de denkbeelden der nieuwe orde." (Alsof er geen grote kracht voor nodig ware, ondanks alle dwang en dwang het nazisme te blijven afwijzen; alsof dit nu juist niet de ware rebellie en de ware revolutionnairiteit is.)

DE NEDERLANDSE MARINE DOET HAAR PLICHT.

De Nederlandse Admiraliteit deelt mede, dat een Nederlandse duikboot in het Verre Oosten een vijandelijk, in convooi varend, voorraadschip van 5000 ton tot zinken heeft gebracht. De Nederlandse Admiraliteit deelt eveneens mede dat H.Ms 7000 tons kruiser „Sumatra" onlangs in Engeland is aangekomen en een langdurige reis van Nederlands Indië, gedurende welke zij wisten te ontkomen aan Japanse bommenwerpers en Duitse duikboten.

De oorlogsbodem staat onder commando van Kapitein ter Zee J. J. L. Willinge. De Nederlandse luitenant ter Zee W. A. de Looze heeft het Britse „Distinguished Service Cross" ontvangen voor een aanval op een vijandelijk convooi in het Kanaal.

DE STRIJD TEGEN DE ONDERVOEDING.

De alarmerende gezondheidstoestand van de Nederlandse schooljeugd heeft geleid tot opmerkelijke uitbreiding van het geneeskundige schooltoezicht. Reeds zijn elf nieuwe gezondheidsdiensten met dit doel opgericht en er zullen er meer volgen; vijf en dertig nieuwe schoolartsen zijn aangesteld. Aan de Utrechtse universiteit is een cursus van twee maanden ingesteld om schoolartsen op te leiden. Deze schoolartsen zullen geen particuliere practijk mogen uitoefenen.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— De R.K.H.B.S. te 's Hertogenbosch heeft haar 75-jarig bestaan gevierd.

— Te Haarlem is „Het Noordhollands Toneel" opgericht met den N.S.B.-er Jan C. de Vos Jr. als „intendant".

— De N.S.B.-er Harm Boelens, burgemeester van Zuiderwolle is benoemd tot burgemeester van Assen.

— Gebleken is, dat 50 procent van de aardbeienoogst via de zwarte markt is verkocht.

— De Leeuwardense grossier in groenten en fruit J. de Roos, is, wegens overtreding der prijsbepalingen veroordeeld tot ƒ 30.000 boete en 10 jaar sluiting van zijn zaak.

— In Amsterdam is het feit herdacht, dat Louis Bouwmeester honderd jaar geleden te Middelharnis werd geboren.

— Een „Engelandvaarder" deelde mede, dat de anti-nazie houding van het Nederlandse Episcopaat o.a. tot gevolg heeft, dat de gevangen genomen Priesters bizonder hard worden behandeld. In het kamp, waar hij zat, moest een 56-jarige Priester voortdurend zware steenlasten sjouwen.

— Na de gebeurtenissen in Noord-Afrika vertoonde de Amsterdamse beurs zulk een „vrolijk gezicht", dat de Duitsers onmiddellijk tegenmaatregelen namen: er mag geen koersverschil hoger dan drie procent zijn.

— De Koningin heeft Admiraal Sir Maxhorton, commandant van de Britse duikbootdienst begiftigd met het Groot-kruis van de Orde van Oranje Nassau. Acht andere leden der Britse Marine ontvingen eveneens Koninklijke onderscheidingen.

— Onder Duitse directie is te Amsterdam een film over het leven van Rembrandt vervaardigd. Deze is zo slecht, dat zelfs de nazie-pers er haar ontevredenheid over te kennen geeft.

— Mr. H. A. Helb lid van de Vrede-rechtbank in Den Haag is benoemd tot lid van het Vrede-gerechtshof aldaar.

— Bij 1487 Rotterdammers is de electriciteit afgesneden wegens overtreding der verduisteringsbepalingen.

— Het huis van het R.K. Werkliedenverbond te Utrecht is door het nazie-N.V.V. in beslag genomen. Alle meubels zijn naar Duitsland gezonden.

— Bij de hoogovens te Velsen komen de laatste tijd herhaaldelijk gevallen voor van arbeiders, die flauw vallen. Oorzaak: ondervoeding.

— De Duitsers menen een nieuw middel te hebben gevonden om hun taal te propageren in Nederland: zij die cursussen in het Duits volgen of geven, zijn vrijgesteld van requisitie van rijwielen.

— Vele spoorwegrails in Nederland worden opgebroken en naar Duitsland gezonden.

— Roosje Köhler van Gelder, bekend uit revues, vierde haar 40-jarige toneelloopbaan met een tournee door het land met „Het achtste gebod".

— Het aantal studenten der Vrije Universiteit — het anti-revolutionnaire bolwerk — is het laatste jaar gestegen van 716 tot 1800.

— Dirigent Hein Jordans van het Arnhemse Orkest is vervangen door den N.S.B.-er Mr. Harm Smedes.

— Te Tegelen zijn 2 jongemannen gedood, omdat zij een lucifer bij een handgranaat hielden.

— Dr. J. Ph. de Monte is benoemd tot hoogleraar in het oud-vaderlandse recht te Utrecht.

— De Nederlandse delegatie bij het Internationale studentencongres te Londen bestaat uit 24 leden; soldaten, zeelui, vliegers en burgers.

— Na 21 December mogen in Nederland geen sigaren meer worden gemaakt. De sigarettenfabricatie is tot 65 procent verlaagd.

— Het Zwitserse consulaat te Amsterdam is opgeheven. Alle zaken zullen worden behandeld door het Zwitserse gezantschap te Berlijn.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 17 Nov.

Telegram Afdeling: Hr. Carrière, tel. 553, Hotel Kamer 29.

Shipping & Supplies: Hr. De Roo, tel. 417, Emmastad 33A.

Scheepvaart Afdeling: Hr. v.d. Harst, tel. 701, Emmastad 104.

Dok Afdeling: Hr. J. v.d. Veen, tel. 431, Alexanderlaan 9 en Hr. Eggel, van Nassaulaan 1.

Sociëteit „Asiento": Wekelijkse bridgeavond: Jl. Dinsdag kwamen de volgende paren als winnaar uit de strijd: 1e prijs: de Heer Brink en de Heer Maas; 2e prijs: de Heer en Mevrouw Brepols; 3e prijs: de Heer Jongste en de Heer Berends.

Tot nadere aankondiging zal er met vaste partner gespeeld worden, daar hiervoor de meeste belangstelling blijkt te bestaan.

BONAIRE.

SAMBARCU: EEN SCHOEN VOOR UW LEVEN.

Kindertjes lopen bijvoorbaat blootsvoets. Grote mensen dragen thuis veelal alpargaten: een leren zooltje met bandjes van stevig goed. Maar op de cunucu, of bij ruw werk, en in de zoutpannen draagt men de Sambarcu.

Dat is een eenvoudig schoeisel, meer uitmuntend in onverslijtbaarheid dan in aesthetiek. Het bestaat uit een stuk autoband, min of meer in de vorm van een voetzool uitgesneden, dat met een touw van voren tussen de tenen, en een paar andere touwtjes ergens achteraan om de voet wordt vastgebonden. Een stel schoenen voor uw leven, als u er ten minste op lopen kunt. Maar hoe komt men aan die naam?

Er wordt gezegd, dat de scheepvaart ertoe heeft bijgedragen. Vroeger gebruikte men van touw gevlochten stootkussens om de bark te behoeden voor al te harde schokken tegen de kade. Later kwamen afgedankte autobanden daarvoor in de plaats. Ook de kleinste bijlander heeft ten minste een paar stukken autoband buiten boord hangen: pa salba barcu, dat is: om de bark te behouden, te beschermen. Om die reden heeft een stuk band de naam van salba-barcu gekregen, wat later werd ingekort tot Sambarcu. Toen nu autobanden als schoen gebruikt werden, hebben ze de naam sambarcu behouden.

Maar verdacht is, dat geen matroos of kapitein iets van de naam sambarcu als stootkussen weet. Ze noemen het altijd en immer: „fender" (van het Engelse defender).

Daarom kan men beter een andere verklaring houden, die zegt dat toen plotseling de autobandenschoen in de mode kwam, en men er geen naam voor wist, men wees naar de vele schilderijen van oude heiligen, die ook zoiets aan de voeten dragen. Een van de eersten met dit nieuw soort schoeisel noemde het zo'n schoen van San Marco wiens beeltenis hij in huis had. „San Marco" nu vergroeide tot „Sambarco". Een kleine verandering die zeer voor de hand ligt.